

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref
02/216 SL tli/KR.

Vår ref
FNH. 2003/00466/tah
Sparebankf 200400018

Oslo, 2. februar 2004

Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret - høringsuttalelse

Det vises til Finansdepartementets brev av 5 november 2003 vedlagt et høringsnotat om utlevering av opplysninger fra folkeregisteret.

Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen finner det hensiktsmessig å avgå felles høringsuttalelse i saken

Finansnæringens behov for opplysninger fra folkeregisteret

Banker og forsikringsselskaper er avhengige av å ha velfungerende kunderegistre. Ut fra hensynet til kundene og utsendelse av kundeinformasjon som avtaleforholdet krever, må kontaktopplysninger (adresser, telefonnumre med videre) være riktige. Med et stort antall kunder er det videre nødvendig å benytte måter som entydig identifiserer kundene og som skiller kundene fra hverandre der det ellers er forvekslingslikhet på navn, adresser, fødselsdatoer med videre. Dette gjelder ikke minst fordi informasjonen som sendes gjerne er taushetsbelagt. Også offentlige myndigheter, herunder tilsynsmyndigheter, stiller krav til innhold og kvalitet på institusjonenes kunderegistre. Videre krever så vel personopplysningsloven som hvitvaskingsloven at opplysningene i registrene skal være riktige. Nevnes kan også at banker og forsikringsselskaper blant annet gjennom hvitvaskingsloven og ligningloven er pålagt å registrere en rekke opplysninger om sine kunder, blant annet kunders fødselsnummer. Ved tinglysing av pant i henholdsvis grunnboken og Løsøreregisteret er finansnæringen også avhengig av å oppgi kundenes (pantsetternes) fødselsnummer.

Ut fra de allmenne behov og lovpålegg som banker og forsikringsselskaper har for å registrere opplysninger om sine kunder, anser vi det naturlig at det offentlige også legger til rette for mulighet til å kontrollere at innhentede personopplysninger til enhver tid er korrekte og for at opplysningene regelmessig kan bli oppdatert eller "vasket". På dette grunnlag mener Finansnæringens Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen at finansnæringens tilgang til

folkeregisterets opplysninger bør ta utgangspunkt i høringsnotates modell 1 – det vil si ”fri” tilgang til en rekke nødvendige opplysninger

Finansnæringens har som beskrevet over, dessuten både behov for og lovpålegg om å registrere fullt fødselsnummer. Opplysningene om fødselsnummer hentes i utgangspunktet fra den enkelte kunde, jfr blant annet lovhjemmelen i ligningsloven § 6-17 nr 2. Vi ser da svært få grunner til at ikke finansnæringen også fritt skal kunne få tilgang til opplysninger fra folkeregisteret om fødselsnummer – enten som en bekreftelse på eller ”vasking” av det fødselsnummeret som allerede er registrert, eller at finansinstitusjonen får opplyst kunders fødselsnummer fra folkeregisteret på bakgrunn av entydige navneopplysninger om kundene.

Tilleggs kommentar om tilgang til fødselsnummer

Fødselsnummeret er verken taushetsbelagt eller sensitiv personopplysning.

(Finansinstitusjoner har generell taushetsplikt om alle opplysninger om sine kunder, og vil på det grunnlag ikke utlevere opplysninger om kunders fødselsnummer – men dét er en annen sak.) Vi vil benytte anledningen til å advare mot at den ”hemmeligholdelsen” som i praksis skjer av fødselsnummeret i dag, er med på å gi fødselsnummeret et uheldig skinn av legitimering av identitet. Hvis en person kan oppgi fødselsnummeret, blir dette i mange sammenhenger oppfattet som ”bevis” for at han også er den han utgir seg for.

I denne sammenheng vil vi også nevne at det er i ferd med å bli lansert elektroniske sertifikater som skal benyttes for identifisering ved elektronisk kommunikasjon på internett. Her er det behov for et system for sikker og entydig identifikasjon av personkundene. Kan man ikke her benytte fødselsnummer, må sertifikatutstederne i stedet benytte et annet entydig nummer. Fordi det i Norge antagelig bare vil bli benyttet to eller færre sertifikatutstedere, vil bruk av et annet entydig nummer lett medføre at man i en fremtidig elektronisk hverdag risikerer å få et ”alternativt” fødselsnummer eller et ”fødselsnummer nummer 2”.

Andres tilgang til opplysninger fra folkeregisteret

Vi antar videre at også en rekke andre næringsdrivende utenfor finansnæringen samt andre ofte vil ha et behov for å holde sine person-/kunderegistre oppdatert. Også departementet selv mener i sitt høringsnotat at de fleste grunner taler for modell 1 – det vil si at en del opplysninger gjøre tilgjengelige for ”alle”.

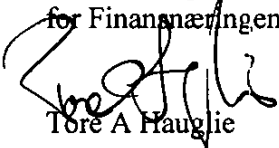
I tillegg til departementets argumenter ønsker vi i å nevne det forhold at det også finnes en rekke (andre) kilder for å få informasjon om en person, for eksempel elektroniske telefonkataloger, skattelister med videre på nettet, søkemotorer der man kan finne personopplysninger som ellers ikke ligger systematisert på nettet. Svakheten ved disse andre kildene er imidlertid at de kan være beheftet med feil og unøyaktigheter. At det er tilgang til alternative, men ”usikre” kilder mener vi derfor også taler for at en del sentrale opplysninger fra folkeregisteret bør være mest mulig tilgjengelige for ”alle”. Derved ”tvinges” ingen til å benytte usikre kilder for å skaffe de opplysninger de har behov for.

Også utenfor finansnæringen mener vi at høringsnotatets forslag til modell 1 bør justeres slik at det blir videre rammer for utlevering av fødselsnummer enn bare til politi og helsemyndighet. For uten det vi har nevnt under overskriften ”Tilleggs kommentar om bruk av fødselsnummer”, viser vi til at de som driver adressert markedsføring har plikt til å vaske

sine adresseregistre mot reservasjonsregisteret i Brønnøysund, jfr personopplysningsloven § 26 med forskrifter. Dette skjer på grunnlag av fødselsnummer. Behovet for tilgang til fødselsnummer blir da åpenbart.

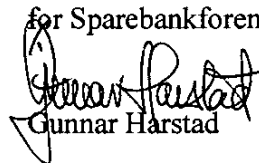
Eventuell frykt for misbruk av fødselsnummer for eksempel i reklameøyemed og ved at det lages personprofiler med videre, mener vi heller må møtes ved klare regler om bruk av fødselsnummeret i slike sammenhenger og/eller med en streng håndheving av slike regler.

Med vennlig hilsen
for Finansnæringens Servicekontor

Tore A. Hauglie

for Sparebankforeningens Servicekontor

Gunnar Harstad